

J A A R V E R S L A G

2 0 1 6

INHOUD

1.	Algemeen	blz.	2
2.	Bestuur		4
3.	Coördinatie		5
4.	Vrijwilligers		7
5.	Zorgverlening		9
6.	Huisvesting		10
7.	Financiën		11
8.	Tenslotte		12
	Resultatenrekening 2016		13
	Balans per 31.12.2016		15
	Algemene gegevens		17

1. Algemeen

Het doel van onze stichting is het bieden van de mogelijkheid voor terminale patiënten om thuis, in de nabijheid van dierbaren en in de vertrouwde omgeving te kunnen sterven. Thuis zorgen voor een stervende betekent dat er 24 uur per dag vaak iemand moet zijn, die de stervende kan bijstaan. De eventuele partner en kinderen, familie, vrienden of buren verlenen die zorg.

Soms kan deze mantelzorg niet dekkend worden georganiseerd en ontbreekt af en toe geheel. De vergrijzing neemt meer en meer toe, de professionele zorg wordt steeds minder, terwijl de wens om in de laatste levensfase thuis door te brengen groeit.

De periode, waarin de patiënt en zijn of haar mantelzorgers zich bewust worden dat de terminale fase is aangebroken, is dikwijls zeer kort. Voordat men de tijd heeft gehad om daarin te berusten, krijgt men te maken met palliatieve zorg door de huisarts of medisch specialist en de professionele thuiszorg. Dit alles is dermate ingrijpend voor de patiënt en de mantelzorgers dat dikwijls wordt geconcludeerd dat opname in een verpleeghuis of hospice onontkoombaar is. Dit is zeer ingrijpend voor patiënten voor wie het definitief verlaten van de eigen vertrouwde omgeving emotioneel moeilijk kan worden opgebracht. De patiënt die in de eigen omgeving wil sterven en diens mantelzorgers dienen daarom zo tijdig mogelijk gewezen te worden op de mogelijkheden die er zijn, onder meer door de inschakeling van vrijwilligers voor terminale zorg. Dit is ook aan de orde indien het onvermijdelijk blijkt dat patiënten hun eigen omgeving zullen moeten verlaten, maar dat zij in afwachting daarvan op een wachtlijst worden geplaatst voordat zij kunnen worden opgenomen in een verpleeghuis of hospice.

Daarom is het geven van ruimere bekendheid aan het bestaan van de VPTZ en haar activiteiten dan ook een blijvend punt van aandacht. Het bestuur heeft dan ook een werkgroep samengesteld die zich ook in 2016 en 2017 op uitgebreide schaal zal gaan bezighouden met acquisitie en PR.

De praktijk leert dat bij de betrokkenen pas echt belangstelling voor onze organisatie ontstaat op het moment dat men te maken krijgt met een patiënt die thuis wil sterven waardoor diens huisgenoten daardoor plotseling mantelzorgers worden.

Indien noodzakelijk is de VPTZ bereid onafgebroken gedurende 24 uur hulp te verlenen zonder dat hier een vergoeding tegenover staat.

Het afgelopen jaar is het aantal hulpaanvragen gedaald van 52 in 2015 en naar 47 in 2016. Het is dus met het oog op de grote veranderingen in de zorg belangrijk om met gerichte en voortdurende PR actief te zijn. Zowel de coördinator als bestuursleden besteden hier veel aandacht aan en zijn regelmatig aanwezig bij regionale bijeenkomsten van VPTZ Nederland, zorgorganisaties en beurzen die gericht zijn op zorg en op ouderen. Daarnaast wordt het bestaan van onze organisatie steeds opnieuw onder de aandacht gebracht van huisartsen, specialisten en transferverpleegkundigen. De regelmatige personeelwisselingen binnen die instellingen noodzaakt tot regelmatige herhaling van deze contacten.

De brochures van de VPTZ werden ook in 2016 door de coördinator, bij elke gelegenheid die werd geboden, uitgedeeld.

Onze stichting ontving ook in 2016 subsidie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

2. Bestuur

Het bestuur kwam in 2016 zes maal in vergadering bijeen in de vergaderruimten van Hospice De Regenboog en De Oase van In Via, beide op landgoed Eikenburg en bij de voorzitter thuis.

In september 2016 werd op passende wijze afscheid genomen van mevrouw Ida Bertelsman die gedurende ruim 5 jaar actief was als secretaris binnen het bestuur.

In juli 2016 is mevrouw B. Rijpers-de Turck benoemd als secretaris. Zij is gedurende negen maanden ingewerkt als secretaris.

Een delegatie van het bestuur neemt regelmatig deel aan de bijeenkomsten van het Netwerk Informele Zorg Eindhoven (helaas is dit netwerk in mei 2016 opgeheven), de commissie Thuis van de overkoepelende organisatie VPTZ Nederland in Amersfoort en de regiobijeenkomsten, eveneens van de overkoepelende organisatie VPTZ Nederland in Amersfoort en is vertegenwoordigd bij de tweemaandelijks vrijwilligersavonden van de VPTZ.

Mede om de onderlinge contacten in informele sfeer aan te halen, wordt tweemaal per jaar een bijeenkomst georganiseerd voor alle vrijwilligers, coördinator en bestuursleden. De eerste bijeenkomst werd als nieuwjaarsbijeenkomst gehouden in januari 2016. Alle vrijwilligers ontvingen een geschenk in de vorm van een enveloppe met inhoud.

De jaarlijkse vrijwilligersdag vond plaats in augustus van dit jaar. Deze dag stond in het teken van “hoe veranderde Strijp S in de loop der jaren”. Een geslaagde dag.

3. Coördinatie

In de loop van 2016 hebben we veel gelobbyd en gratis geadverteerd in en bij verschillende gelegenheden om een nieuwe coördinator te werven.

De huidige coördinator mevrouw F. Heijligers-Bienemann vervult deze functie al ruim een jaar alleen. Ingeval de coördinator haar taak niet kan vervullen wegens vakantie of ziekte is er een noodoplossing gevonden door het inzetten van geroutineerde vrijwilligers van de VPTZ Eindhoven. Zij zorgen er dan voor dat er toch voldoende inzet kan worden gegarandeerd, maar verrichten niet alle bijkomende taken.

Een coördinator vervult een spilfunctie binnen onze organisatie. Zij of hij verricht de intake van nieuwe patiënten, begeleidt onze vrijwilligers en plant zowel hun inzet bij patiënten als hun (bij)scholing.

De coördinator regelt thema-avonden voor de vrijwilligers (5 in 2016). Ook draagt zij zorg voor de werving, selectie en opleiding van nieuwe vrijwilligers. Vrijwilligers kunnen altijd bij de coördinatoren terecht met vragen. Dit kan zowel telefonisch als in een persoonlijk gesprek op het kantoor. Tenslotte nemen de coördinator functie ook de administratie voor zijn rekening die samenhangt met al deze taken

De coördinatoren van alle thuiszorgorganisaties in de regio Eindhoven/De Kempen komen regelmatig bijeen. Zij wisselen informatie en ervaringen uit en dragen zorg voor de organisatie van de basiscursus voor nieuwe vrijwilligers. Er wordt ook contact onderhouden met de coördinatoren van collega-organisaties voor vrijwillige thuiszorg voor de andere doelgroepen in de stad, met name die van de *Vrijwillige Hulpdienst*, een sectie van het *Rode Kruis* en *MEE*. Verder nemen onze coördinatoren deel aan de regelmatige bijeenkomsten van het palliatieve netwerk van het *Integraal Kankercentrum (Herstel en Balans)*, het Netwerk Informele Zorg (NIZ) (tot en met mei 2016) en de regiobijeenkomsten van de overkoepelende organisatie van de VPTZ Nederland in Amersfoort. Binnen dit netwerk bestaat ook aandacht voor de rol van de vrijwilligers in de palliatieve zorg.

De coördinatoren vernieuwen en onderhouden contacten met functionarissen die professioneel met terminale patiënten in aanraking (kunnen) komen. Het betreft o.a. de *Stichting ZuidZorg*, de Thuiszorgorganisatie *St. Annaklooster*, *Hospice De Regenboog*, logeershuis en hospice *In Via*, verzorgings- en verpleeghuizen, GGzE

Eindhoven en De Kempen, maar ook met de transferverpleegkundigen van de ziekenhuizen.

De coördinator is aanwezig bij de bestuursvergaderingen van de stichting, om verslag te doen van de praktijk van alle dag en het verloop van de lopende activiteiten en contacten.

Het bestuur vindt dat de huidige coördinator ook in dit verslag weer een bijzonder woord van dank verdient voor de grote inzet en toewijding. De coördinator staat immers in hoge mate borg voor de continuïteit van onze stichting voor de succesvolle inzet van onze vrijwilligers bij de patiënten en voor de kwaliteit van ons werk.

4. Vrijwilligers

De vrijwilligersinzet vormt de essentie van ons werk als VPTZ-organisatie.

Naar aanleiding van 47 hulpaanvragen (52 in 2015) bedroeg het aantal zorguren 1635 uren. (1445 in 2015) Minder aanvragen maar meer uren, zorg per inzet.

Gelukkig zien veel vrijwilligers kans om, naast hun vele andere activiteiten, steeds opnieuw positief te reageren op de gevraagde inzet. Op enkele vrijwilligers kan zelfs heel frequent een beroep worden gedaan. Wij zijn hen hiervoor veel dank verschuldigd. Ons team vrijwilligers bestond aan het einde van het jaar uit 24 personen. Wij streven er nog steeds naar om het team met jongere vrijwilligers uit te breiden, maar blijkbaar zijn jongere mensen minder geïnteresseerd in onze doelgroep. Ook zijn er te weinig vrijwilligers die in voorkomend geval weekend- en/of nachtdiensten kunnen draaien, maar indien absoluut nodig blijkt toch dat er wel iemand bereid is dit manco in te vullen.

Er is voortdurende aandacht nodig voor het aantrekken van nieuwe vrijwilligers om het aantal op peil te houden. Gelukkig reageren steeds opnieuw belangstellenden op onze regelmatige oproepen voor vrijwilligers in de media en via een oproep bij Eindhoven Doet.

Nieuwe vrijwilligers volgen altijd de verplichte basiscursus. Deze cursus bestaat uit twintig lesuren, die gegeven worden door de thuiszorgorganisatie *ZuidZorg*. Ook werd door een aantal vrijwilligers deelgenomen aan vervolgcursussen voor vrijwilligers van VPTZ Nederland te Amersfoort.

Er werden door de coördinator in 2016 vijf vrijwilligersavonden georganiseerd in een vergaderruimte van De Oase op Landgoed Eikenburg. Tijdens deze avonden worden door de vrijwilligers onderling ervaringen met cliënten besproken en uitgewisseld. Daarnaast wordt tijdens deze avonden regelmatig aandacht besteed aan bijzondere onderwerpen.

Tijdens de laatste vrijwilligersavond van het jaar werden de overledenen die aan onze zorg werden toevertrouwd herdacht en konden diegenen die hen hadden verzorgd hierover hun ervaringen vertellen.

Onze vrijwilligers worden geselecteerd, opgeleid en regelmatig bijgeschoold om goed toegerust hun taak te kunnen vervullen. Deze taak bestaat in hoofdzaak uit het bieden van praktische hulp en ondersteuning aan terminaal zieken en vooral ook aan de mensen in de naaste omgeving van de zieke. Onze vrijwilligers verrichten géén verpleegkundige handelingen. Zij “zijn” er en ondersteunen of vervangen de mantelzorg. Zij worden hierbij begeleid door de coördinatoren van de VPTZ Eindhoven.

Alvorens te worden opgenomen in het vrijwilligersteam overleggen nieuwe vrijwilligers een officieel “bewijs van goed gedrag” dat wordt uitgegeven door de gemeente waar de vrijwilliger woonachtig is.

Hiermede voorkomen wij dat gebeurtenissen uit het verleden onvermeld blijven die een risico zouden kunnen vormen voor het functioneren van de vrijwilliger in de kwetsbare omgeving van terminale patiënten.

Ook in 2016 werden de nabestaanden van overleden cliënten na enige tijd verzocht een evaluatieformulier in te vullen waardoor wij wellicht zicht kunnen krijgen op eventueel noodzakelijke verbeteringen in onze hulpverlening. Ook werd persoonlijke zorg verleend waar nodig.

Tot nu toe is echter duidelijk dat men meer dan tevreden is met de geboden hulp en “professionele” inzet zodat geen veranderingen in onze werkwijze nodig zijn.

Onze grote dank gaat vooral uit naar alle vrijwilligers die zich steeds weer geheel belangeloos inzetten voor de medemens, die de wens hebben om thuis te mogen overlijden. Alle aanvragen konden worden gehonoreerd, zodat niemand behoefde te worden teleurgesteld. Dit is de verdienste van onze vrijwilligers!

5. De zorgverlening

De hulpverlening door de vrijwilligers is volledig gericht op de terminale patiënt en de ondersteuning of overname van de mantelzorg van deze patiënten, die hun laatste levensfase thuis willen doorbrengen. De hulp bestaat uit praktische handelingen en emotionele ondersteuning, zowel voor de patiënt als voor de mantelzorger.

De hulp kon dagelijks, ook tijdens het weekeinde, via de mobiele telefoon worden aangevraagd bij de coördinator of haar vervanger. Daarnaast kunnen aanvragen ook worden gedaan via het telefonische meldpunt van de Vrijwillige Hulpdienst (VHD). De hulp kan dagelijks, ook tijdens de weekeinden en in avonden, worden aangeboden. Het is vrijwel steeds mogelijk om binnen 24 uur de inzet van vrijwilliger te regelen.

Er werd aan 47 cliënten hulp verleend, waarvan 46 nieuwe cliënten. Het aantal zorguren bedroeg in totaal **1635** (1445 in 2015). Uitgesplitst per dagdeel bedroeg de inzet: **604** uren in de ochtend, **857** uren in de middag, **94** uren in de avond en **80** uur nachtzorg.

In totaal bedroeg het aantal gewerkte uren, inclusief reistijden van en naar de cliënt: **2307** uur

De hulpaanvragen, waarop inzet van vrijwilligers volgde, waren afkomstig van de professionele thuiszorgorganisaties (22), familie en mantelzorgers (12), huisartsen (2), transferverpleegkundigen van een ziekenhuis (1), maatschappelijk werk (0), overige aanvragen (11). Het totaal aanmeldingen van nieuwe patiënten bedroeg 46.

6. Huisvesting

De coördinator is via de mobiele telefoon van de VPTZ bereikbaar.

Het bestuur hield haar tweemaandelijks vergaderingen de in de vergaderruimte van Hospice De Regenboog of De Oase en bij de voorzitter thuis.

Het secretariaat werd gevoerd op het woonadres van de secretaris; het penningmeesterschap, waaronder het bijhouden van de financiële administratie, werd gevoerd op het privé-adres van de penningmeester.

7. Financiën

De stichting ontving in 2016 van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een bijdrage van € 15.066.72 op grond van de regeling Subsidieverlening Vrijwilligers Palliatieve en Terminale Zorg. Deze bijdrage is lager dan in 2015. Deze lagere subsidie wordt veroorzaakt doordat het gemiddeld aantal cliënten over drie jaar lager uitkwam. Bovendien is het subsidiebedrag per cliënt per jaar wisselend omdat dit afhankelijk is van het landelijk aantal aanvragen. In verband met de grote bezuinigingen door de Overheid verwachten wij voor 2017 een lagere subsidie.

Met ingang van 2017 is een nieuwe subsidieregeling van kracht worden. Voor de “thuis” organisaties zal dat, naar verwachting, geen ingrijpende gevolgen hebben.

Aan donaties ontving de stichting in het afgelopen jaar een bedrag van € 2077.=

De administratie voor de vergoedingen van de coördinatoren wordt verzorgd door een extern accountantskantoor.

Ter besparing van de kosten is een externe accountantscontrole van de jaarcijfers achterwege gebleven. Deze wordt gelet op de voorwaarden van het ministerie ook niet verlangd. Wel is besloten de financiën te laten controleren door een twee mans kascommissie. De heeft de Balans en Resultatenrekening over 2016 bekeken en goedgekeurd.

Al met al had de stichting in het boekjaar 2015 een negatief resultaat van € 4564,81.

Dankzij de vrijwilligers weet de stichting de kosten laag te houden.

Het beleid blijft er op gericht een buffer te behouden voor moeilijkere tijden zodat de stichting haar werk tot in lengte van jaren kan voortzetten.

8. Tenslotte

Nogmaals spreken wij onze grote dank uit aan de vrijwilligers en coördinator en aan alle personen en instanties binnen en buiten onze stichting die ertoe hebben bijgedragen dat wij in 2016 ook weer in staat waren om onze taak in het belang van een goede mantelzorg voor thuisverblijvende terminale patiënten te verrichten. Wij streven ernaar om onze werkzaamheden, dankzij de grote betrokkenheid van onze coördinator en vrijwilligers, nog jaren te kunnen voortzetten en waar mogelijk zelfs te intensiveren.

Wij zien de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet!

Eindhoven, april 2017

Het stichtingsbestuur

BESTUURSLEDEN:

De heer M. Slijpen, voorzitter

Mevrouw I. Bertelsmann, secretaris tot september

Mevrouw B. Rijpers, secretaris vanaf juli, daarvoor 2^e secretaris

De heer R. van Kaam, penningmeester

Mevrouw M.v.d. Dungen-Veenstra, lid

Mevrouw E. Kentie-Werkhoven, lid

E-mail secretariaat bestuur: i.bertelsman@upcmail.nl en f.rijpers@planet.nl

Per 1 april 2017: gmeslijpen@hotmail.com

Kantoor VPTZ:

Aalsterweg 285c

5644 RE Eindhoven

E-mail: vptzeindhoven@hetnet.nl

Aanvragen voor vrijwilligershulp:

Mobiel: 06 54240625

Bankrekening:

IBAN: NL95ABNA043.30.50.500

BIC : ABNANL2A

ten name van Stichting VPTZ, Eindhoven

Kamer van Koophandel:

Inschrijvingsnummer 41091659